

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**سند اجرایی پروژه‌های اقتصاد مقاومتی  
برنامه ارتقای توان تولید ملی  
امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی  
(خراسان رضوی)**

جلد شماره (۱۲)

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| عنوان و نام پدیدآور | سند اجرایی پروژه‌های اقتصاد مقاومتی برنامه ارتقای توان تولید ملی امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی (خراسان رضوی) - جلد شماره (۱۲) / گردآوری و تدوین عباس کشاورز... [و دیگران]؛ تنظیم‌کننده موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی. |
| مشخصات نشر          | تهران؛ موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، مدیریت خدمات پژوهشی، ۱۳۹۵.                                                                                                                                                            |
| مشخصات ظاهری        | ۲۳۳ ص.؛ جدول.                                                                                                                                                                                                                                             |
| شابک                | دوره: 978-600-7880-39-5 ؛ 1-978-600-7880-37-1                                                                                                                                                                                                             |
| وضعیت فهرست‌نویسی   | فیا                                                                                                                                                                                                                                                       |
| یادداشت             | گردآوری و تدوین عباس کشاورز، علی‌اکبر مهر فرد، حسن رکنی، محمدعلی طهماسبی، خداکرم جلالی، علیمراد اکبری ...                                                                                                                                                 |
| موضوع               | برنامه‌ریزی راهبردی - ایران - خراسان رضوی                                                                                                                                                                                                                 |
| موضوع               | خراسان رضوی - اوضاع اقتصادی - آینده‌نگری                                                                                                                                                                                                                  |
| موضوع               | ایران - سیاست اقتصادی - آینده‌نگری                                                                                                                                                                                                                        |
| موضوع               | ایران - سیاست اقتصادی - قرن ۱۴                                                                                                                                                                                                                            |
| شناسه افزوده        | کشاورز، عباس [مهندس]؛ گردآورنده                                                                                                                                                                                                                           |
| شناسه افزوده        | موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، مدیریت خدمات پژوهشی                                                                                                                                                                          |
| شناسه افزوده        | موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی                                                                                                                                                                                               |
| رده‌بندی کنگره      | ۱۳۹۵ / اخ / ح ۷                                                                                                                                                                                                                                           |
| رده‌بندی دیویی      | ۳۰/۹۵۵۸۴                                                                                                                                                                                                                                                  |
| شماره کتابشناسی ملی | ۴۲۰۹۵۰۵                                                                                                                                                                                                                                                   |

عنوان: سند اجرایی پروژه‌های اقتصاد مقاومتی برنامه ارتقای توان تولید ملی امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی (خراسان رضوی) - جلد (۱۲)

گردآوری و تدوین: مهندس عباس کشاورز، مهندس علی اکبر مهر فرد، دکتر حسین رکنی، مهندس محمدعلی طهماسبی، مهندس خداکرم جلالی، مهندس علیمراد اکبری، مهندس اسماعیل اسفندیاری، مهندس علیرضا مهاجر، مهندس حبیب امینی، دکتر کامبیز عباسی، مهندس یزدان سیف، دکتر محمدعلی باغستانی و دکتر سید محمدعلی باغستانی

تنظیم‌کننده: موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

ناظر: دکتر سیدمحمد موسوی، دکتر سیدحسن کاظمی، دکتر مجتبی پالوج

مسئول انتشار: فرهاد بلاد

کارشناس انتشار: فرزانه علایی

مدیر گروه پژوهشی برنامه‌ریزی: دکتر سیدمحمد موسوی

صفحه‌آرایی: ابراهیم حبیبی سیاهپوش

طراح روی جلد: مینا توکلی

تولید: اسفند ماه ۱۳۹۴

چاپ اول: اردیبهشت ماه ۱۳۹۵

شمارگان: محدود

قیمت: ۲۶۰۰۰۰ ریال

شابک: 978-600-7880-39-5 ؛ 1-978-600-7880-37-1

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: انتشارات اسرار علم

ناشر: موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، مدیریت خدمات پژوهشی

نشانی: خیابان کریمخان زند - انتهای خیابان شهید عضدی (آبان جنوبی) - خیابان رودسر شرقی - پلاک ۵

تلفن: ۴۲۹۱۶۰۰۰ نمابر: ۸۸۹۶۶۶۰

<http://www.agri-peri.ir>

ISBN: 978-600-7880-39-5 ؛ 1-978-600-7880-37-1

## پیشگفتار

در بهمن ماه ۱۳۹۲ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با تأکید بر محورهای مهمی نظیر «افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی با اولویت محصولات راهبردی»، «تأمین امنیت غذایی و ایجاد ذخایر راهبردی با تأکید بر افزایش کمی و کیفی تولید»، «کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور»، «با در نظر گرفتن مشارکت آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی»، «اقتصاد دانش بنیان»، «ارتقاء بر پایه بهره‌وری»، «تقویت فرهنگ جهادی» و موارد متعدد و مهم دیگر توسط مقام معظم رهبری جهت اجرا ابلاغ گردید.

با اهتمام دولت محترم پس از ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی کلیه وزارت‌خانه‌ها و دستگاه‌های ذیربط موظف به تهیه و تدوین برنامه‌ها متناسب با سیاست‌های ابلاغی و بر پایه وظایف محوله در قالب محوره‌ای مرتبط با سیاست‌های ابلاغی شدند و در نهایت برنامه‌های تهیه شده در قالب اهداف، سیاست و تدوین برنامه‌های اجرایی توسط دستگاه‌ها اعلام و پس از تصویب در شورای اقتصاد برای ابلاغ به اسامایست معاون محترم رئیس‌جمهور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به وزارت‌خانه‌ها و دستگاه‌های ذیربط جهت اجرا ابلاغ گردید.

برنامه‌های راهبردی اقتصاد مقاومتی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی مشتمل بر اهداف، سیاست‌ها و ۵ برنامه اصلی و ۲۴ برنامه عملیاتی ذیل آنها ابلاغ گردید. این سند فوق با شروع تدوین برنامه بخش کشاورزی و منابع طبیعی در برنامه ششم توسعه در زمان ریاست‌جمهوری آقای حسن روحانی فرصت مغتنم را فراهم آورد تا با توجه به تأکید بر مبنای قرار گرفتن سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در تدوین برنامه ششم، پروژه‌های بارز برنامه‌های مصوب اقتصاد مقاومتی مورد توجه کارگروه‌های ذیل ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی قرار گیرد.

در ادامه پیگیری اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و در راستای عملیاتی نمودن آن، ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی با مسئولیت معاون اول محترم رئیس‌جمهور تشکیل گردید. این ستاد ۱۱ برنامه ملی و ۵۸ طرح ذیل آن را تصویب و به وزارت‌خانه‌ها و سازمان‌های ذیربط ابلاغ نمود.

در همین راستا و در چارچوب «برنامه ملی ارتقای توان ملی» اجرای طرح «امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی» به وزارت جهاد کشاورزی واگذار و کارگروه مربوط به آن در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تشکیل و ۱۰ پروژه مرتبط با این طرح را تهیه و تدوین و در نهایت به هیئت مدیره ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی رسید و پروژه‌های فوق جهت اجرا به وزارت جهاد کشاورزی ابلاغ شد.

پس از ابلاغ پروژه در طرح «امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی»، وزیر محترم جهاد کشاورزی اقدام به تعیین مجریان ملی جهت اجرای پروژه‌ها نمودند و با توجه به اهمیت و گستردگی پروژه‌ها، بر سر از آنها به چند زیر پروژه تقسیم و بر این مبنا جهت ۱۶ پروژه در سطح ملی مجریان مشخص و به فرمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور معرفی شدند. سرانجام در چارچوب دستورالعملی که با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تنظیم شد، برنامه‌های اجرایی هر یک از پروژه‌ها توسط مدیران مربوطه تدوین گردید.

موضوع مهمی که در چارچوب دستورالعمل تهیه شد به مجریان ابلاغ گردید؛ تهیه اهداف کمی استان‌های مرتبط و تنظیم سهم هر یک از آنها در اهداف بود که متناسب با ظرفیت هر یک از استان‌ها، اهداف کمی پروژه‌ها تنظیم و در این کتاب حسب مورد استان مربوطه درج گردید به گونه‌ای که تحقق اهداف برنامه ملی امنیت غذایی از طریق تحقق سهم این استان در پروژه‌های بارز اقتصاد مقاومتی، امکان‌پذیری اجراء دستیابی به اهداف و نتایج بر فرایند اجرایی آنها واجد ضمانت اجرایی از نقطه نظر برنامه‌ریزی گردید.

کتاب حاضر مشتمل بر تحلیل وضع موجود حوزه هر یک از موضوع پروژه‌های مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی مرتبط با برنامه ارتقای توان تولید ملی و طرح امنیت غذایی در سطح ملی می‌باشد که ضمن معرفی مجری ملی پروژه که توسط وزیر محترم جهاد کشاورزی رسماً معرفی شده‌اند به اهداف کمی پروژه‌ها در سطح استان پرداخته شده است.

همچنین براساس مصوبه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی در چارچوب منشور نظام یکپارچه پایش اقتصاد مقاومتی «نیپا» مقرر شده است به صورت سازمان یافته و در قالب

چارچوب مدیریت نظارت بر فرایند اجرا، مستمراً و به صورت دوره‌ای نسبت به پایش شاخص‌های هدف از طریق مدیران ملی و استانی کسب اطلاع و فرایندها مورد رصد و پایش قرار گیرد.

فرصت را مغتنم شمرده از معاون محترم امور تولیدی، رییس و کارشناسان محترم امور آب، کشاورزی و منابع طبیعی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و معاونین محترم وزارت متبوع به ویژه معاون محترم برنامه‌ریزی و اقتصادی و همچنین مجریان محترم هریک از پروژه‌ها بخاطر پشتیبانی و اهتمام در شروع این حرکت که گام مؤثری در اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه در بخش کشاورزی و منابع طبیعی است، مدیر نموده و از آقای دکتر مجتبی پالوج و همچنین از آقای دکتر سیدمحمد موسوی و همکاران ایشان جهت یکپارگی و جمع‌بندی پروژه‌های فوق سپاسگزاری و از مدیریت محترم پردازش یافتن این پژوهش سر؛ آقای مهندس فرهاد بلادر بخاطر پیگیری فرایند چاپ و از آقای ابراهیم حبیبی سیاهپوش بخاطر صفحه‌آرایی کتاب تشکر می‌شود.

سیدحسن کاظمی

رییس مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،

اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

اسفندماه ۱۳۹۲

|       |                                                                                         |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| ۱     | فصل اول: اهداف، سیاست ها و عناوین برنامه ملی اقتصاد مقاومتی مصوب شورای اقتصاد           |
| ۹     | فصل دوم: مصوبات ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی                                            |
|       | فصل سوم: پروژههای اقتصاد مقاومتی طرح امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی ذیل برنامه ملی |
| ۲۵    | ارتقای توان تولید ملی در استان خراسان رضوی                                              |
| ۳-۱   | خوداتکایی در تولید محصولات اساسی                                                        |
| ۲۷    | ۱-۱-۱- گندم                                                                             |
| ۳۵    | ۱-۲- خوداتکایی در تولید محصولات اساسی شکر                                               |
| ۳-۱-۳ | خوداتکایی در تولید محصولات اساسی سیب زمینی                                              |
| ۴۱    | ۳-۱-۴- خوداتکایی در تولید دانه های روغنی                                                |
| ۴۷    | ۳-۱-۵- خوداتکایی در تولید دانه های روغنی زیتون                                          |
| ۵۵    | ۳-۱-۶- خوداتکایی در تولید محصولات اساسی حبوبات                                          |
| ۶۳    | ۳-۱-۷- خوداتکایی در تولید محصولات اساسی پنبه                                            |
| ۶۹    | ۳-۱-۸- خوداتکایی در تولید محصولات اساسی جو                                              |
| ۷۵    | ۳-۱-۹- خوداتکایی در تولید محصولات اساسی ذرت دانه ای                                     |
| ۸۱    | ۳-۱-۱۰- خوداتکایی در تولید گوشت و شیر                                                   |
| ۸۹    | ۳-۱-۱۱- خوداتکایی در تولید گوشت و تخم مرغ                                               |
| ۹۷    | ۳-۲- تجهیز و نوسازی اراضی و احداث شبکه های اصلی و فرعی                                  |
| ۱۰۳   | ۳-۳- تجهیز و نوسازی ناوگان ماشینین                                                      |
| ۱۱۱   | ۳-۴- تأمین داخلی نهادههای مورد نیاز                                                     |
| ۱۱۷   | ۳-۴-۱- نهال اصلاح شده                                                                   |
| ۱۲۵   | ۳-۴-۲- خوداتکایی در تأمین نهاده آفتکش ها (سم)                                           |
| ۱۳۳   | ۳-۴-۳- طرح امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی (کود)                                    |
| ۱۴۵   | ۳-۴-۴- تأمین داخلی نهاده ها (بذر)                                                       |
| ۱۷۱   | ۳-۵- افزایش تولید در محیط گلخانه                                                        |

|                                                                                                                                      |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| ۳-۶- اجرای عملیات آبخیزداری و حفاظت خاک و مقابله با بیابانزایی و کمک به مهار کانونهای گرد و غبار.....                                | ۱۷۹ |
| ۳-۷- پروژه افزایش فرآورده ها و کاهش ضایعات در تولید محصولات.....                                                                     | ۱۸۹ |
| پیوستها.....                                                                                                                         | ۱۹۹ |
| پیوست ۱: نامه شورای اقتصاد تصویب برنامه های عملیاتی اقتصاد مقاومتی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی.....                                 | ۲۰۱ |
| پیوست ۲: ابلاغ پروژهای طرح امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی.....                                                                  | ۲۱۱ |
| پیوست ۳: اعلام تدوین طرح میان پروژه های شانزده گانه طرح امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور..... | ۲۱۵ |
| پیوست ۴: دستورالعمل تدوین پروژهای اقتصاد مقاومتی طرح امنیت غذایی و تولید محصولات راهبردی.....                                        | ۲۲۱ |